

Sygn. akt III AUa 822/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący sędzia Elżbieta Czaja	
Sędziowie: sędzia Małgorzata Pasek	
sędzia (del.) Jacek Chaciński (spr.)	

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2020 r. w Lublinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy E. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniu chorobowemu

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 3 października 2019 r. sygn. akt IV U 647/19

oddala apelację.

Jacek Chaciński Elżbieta Czaja Małgorzata Pasek

Sygn. akt: III AUa 822/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 3 października 2019 r. Sąd Okręgowy w Siedlcach zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S. z dnia 10 kwietnia 2019 r. i ustalił, że E. Ł. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega od 1 grudnia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych.

Ubezpieczony E. Ł. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą w branży budowlanej. Z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności ubezpieczony zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego. Ponadto od 1 kwietnia 2018r. zgłosił się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Za okres od 1 kwietnia 2018r. do 30 listopada 2018r. ubezpieczony opłacił w terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie

chorobowe. Ubezpieczony opłaca składki w drodze przelewu bankowego z własnego konta na konto organu rentowego. W taki sam sposób ubezpieczony postąpił w przypadku składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za grudzień 2018r. W dniu 15 stycznia 2019r. ubezpieczony dokonał zlecenia przelewu kwoty składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe z własnego rachunku bankowego w Banku (...) na rachunek bankowy organu rentowego. Przelane środki zostały zaksięgowane na rachunku organu rentowego w dniu 16 stycznia 2019r.

W dniu 8 lutego 2019r., po tym jak organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 3 do 17 grudnia 2018r., ubezpieczony wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za grudzień 2018r. Wniosek został załatwiony odmownie, o czym ubezpieczony została poinformowany w piśmie z 5 marca 2019r.

W ocenie Sadu Okręgowego odwołanie ubezpieczonego E. Ł. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z 10 kwietnia 2019r. w zakresie, w jakim organ rentowy ustalił, że ubezpieczony podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu wyłączając miesiąc grudzień 2018r. okazało się uzasadnione.

Sąd wskazał, że zgodnie z art.14 ust.2 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2019r., poz.300) dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustaje:

1. od dnia wskazanego we wniosku o wyłączenie z tego ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został złożony,
2. od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie, m.in. w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność ,tj. w przypadku:
 - nie opłacenia za dany miesiąc składek na ubezpieczenia społeczne w ogóle,
 - opłacenia za dany miesiąc składek na ubezpieczenia społeczne w niepełnej wysokości,
 - opłacenia za dany miesiąc składek na ubezpieczenia społeczne w pełnej wysokości, ale po ustawowym terminie płatności,

przy czym w uzasadnionych przypadkach Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie,

3. od dnia ustania tytułu podlegania ubezpieczeniom.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję stwierdził, że w odniesieniu do ubezpieczonej ustało dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w okresie od 1 do 31 grudnia 2018r., a to wobec nie opłacenia przez ubezpieczonego w terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc grudzień 2018r.

Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że stanowisko organu rentowego jest błędne. Sąd podniósł, że w sprawie niesporne jest, że termin opłacenia przez ubezpieczonego składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc grudzień 2018r. upływał w dniu 15 stycznia 2019r. Niesporne jest również, że w dniu 15 stycznia 2019r. ubezpieczony dokonał polecenia przelewu kwoty składki ze swojego rachunku bankowego na rachunek organu rentowego, przy czym kwota ta została zaksięgowana na rachunku organu rentowego w dniu 16 stycznia 2019r. Dokumentuje to dokument przedstawiony przez ubezpieczonego na etapie postępowania przed organem rentowym w postaci potwierdzenia zlecenia przelewu w dniu 15 stycznia 2019r. (k.5 akt organu rentowego). Z dokumentu tego wynika, że transakcja została dokonana w dniu 15 stycznia 2019r., natomiast środki zostały zaksięgowane na rachunku organu rentowego w dniu 16 stycznia 2019r.

Analizując powyższe okoliczności Sąd stwierdził, że organ rentowy niezasadnie ustalił, że opłacenie przez ubezpieczonego składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc grudzień 2018r. nastąpiło po terminie. Sąd stwierdził, że organ rentowy w swoim stanowisku nie uwzględnił regulacji art.31 ustawy o systemie ubezpieczeń

społecznych, w myśl którego do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio art.60§1 ustawy z 29 sierpnia 1997r. Ordynacja Podatkowa. Wskazana zaś regulacja art.60§1 pkt 2 ustawy Ordynacja Podatkowa stanowi, że za termin dokonania zapłaty podatku (odpowiednio składki na ubezpieczenie społeczne) uważa się w obrocie bezgotówkowym dzień obciążenia rachunku bankowego podatnika, a w §1a stanowi, że w przypadku polecenia przelewu z rachunku bankowego podatnika za termin zapłaty uważa się dzień złożenia zlecenia płatniczego przez podatnika, jeżeli wpłacana kwota zostanie uznana na rachunku bankowym organu w terminie wskazanym w art.54 ustawy z 19 sierpnia 2011r. o usługach płatniczych (t.j. Dz.U. z 2017r., poz.2003). Przywołany przepis art.54 ust.1 ustawy o usługach płatniczych stanowi zaś, że dostawca płatnika jest obowiązany doprowadzić do uznania rachunku płatniczego dostawcy odbiorcy kwotą transakcji płatniczej zainicjowanej przez płatnika nie później niż do końca następnego dnia roboczego po otrzymaniu zlecenia.

Odnosząc powyższe uregulowania do okoliczności sprawy Sąd stwierdził, że ubezpieczony dochował obowiązującego go terminu opłacenia składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc grudzień 2018r. Zlecenie płatnicze w obrocie bezgotówkowym złożył bowiem w dniu 15 stycznia 2019r. (w ustawowym terminie zapłaty składki), a kwota transakcji została zaksięgowana na rachunku bankowym organu rentowego w dniu 16 stycznia 2019r., a zatem w terminie przewidzianym w art.54 ust.1 ustawy o usługach płatniczych.

Reasumując Sąd stwierdził, że ubezpieczony jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1 grudnia 2018r. do 31 grudnia 2018r.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.

Z wyrokiem tym nie zgodził się organ rentowy. Wniósł apelację. Zaskarżył wyrok w całości zarzucając:

- naruszenie art.14 ust.2c pkt2 i art.47 ust4b ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że ubezpieczony opłacił składkę na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc grudzień 2018 r. w ustawowym terminie płatności i w związku z tym podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1 grudnia 2018 r. do 31 grudnia 2018r.;

- błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, że E. Ł. dokonał zapłaty składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc grudzień 2018 r. w ustawowym terminie i spełnia warunki do objęcia go ubezpieczeniem chorobowym w okresie od 1 grudnia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r..

Mając na względzie te zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i i oddalenie odwołania, oraz o zasądzenie od wnioskodawcy kosztów procesu za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje

Apelacja nie jest zasadna, a wyrok Sądu I instancji pomimo częściowo błędnego uzasadnienia odpowiada prawu

Podnieść należy, że przywołany przez Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jak również wskazywany w apelacji przepis art.60 §1 a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa nie ma w niniejszej sprawie zastosowania. Nie tylko dlatego, że art.31 ustawy z dnia 13 października 1998 o systemie ubezpieczeń społecznych do niego nie odsyła, ale przede wszystkim dlatego że dotyczy polecenia przelewu z rachunku bankowego podatnika w banku lub instytucji kredytowej lub rachunku płatniczego podatnika w unijnej instytucji płatniczej w rozumieniu art. 2 pkt 32 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych lub unijnej instytucji pieniądza elektronicznego, **niemających siedziby lub oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**. Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotna jest treść art.60 §1 pkt 2 Ordynacji Podatkowej, który stanowi, że za termin dokonania zapłaty podatku uważa się w obrocie bezgotówkowym - dzień obciążenia rachunku bankowego podatnika.

Jest to dzień, w którym dokonano zmniejszenia stanu rachunku zobowiązanego o przekazywaną kwotę. Nie ma tu znaczenia dzień zwiększenia stanu rachunku organu podatkowego.(zob. komentarz do art.60 Ordynacji Podatkowej pod. Red. Dzwonkowskiego , Legalis 2020).

Skuteczne zlecenie płatnicze w systemie bankowości elektronicznej powoduje automatyczne zmniejszenie środków na koncie zleceniodawcy o kwotę określoną w tym zleceniu już w momencie przyjęcia polecenia przelewu przez bank. Chwilą decydującą o tym, czy składka na ubezpieczenie chorobowe ubezpieczonego za dany miesiąc została zapłacona w terminie, jest chwila wprowadzenia przez skarżącego do realizacji przelewów za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu - obciążenia jego rachunku - a nie moment jego księgowania - realizacji.(zob .Wyrok S.A. w Gdańsku z 12 stycznia 2017 r., III AUa 748/16).

W związku z powyższym zlecenie przez wnioskodawcę przelewu kwoty 1300 zł w dniu 15 stycznia 2019 doprowadziło do obciążenia jego rachunku, a to uczyniło zadość regulacji wynikającej z art.60 §1 pkt 2 Ordynacji.

Z powyższych przyczyn Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.